

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Іваненко Олена Анатоліївна

ORCID ID: 0000-0003-2785-7728

кандидат педагогічних наук, доцент,

декан факультету мистецтв

Муніципальний заклад вищої освіти «Київська Академія мистецтв», Україна

У сучасній спеціалізованій мистецькій освіті спостерігається глобальна тенденція в напрямку інтегрованого навчання як одна з його провідних складових, оскільки художня інтеграція в теперішній час уособлює в собі поєднання культурних рис різних видів мистецтва в певне гармонійне інтегративне ціле.

Беручи до уваги те, що кожна людина здатна до різних видів художньої діяльності, застосування інтеграції мистецтв дає можливість учням отримати системні художньо-естетичні знання та вміння, сформувати чіткі творчі переконання та мистецькі інтереси цілісного естетичного спрямування.

Під час навчального процесу повинні бути задіяні всі різновиди мистецтва, адже тільки в їх поєднанні можна підкреслити специфіку кожного з них. Це дасть можливість учням набутти широкого мистецького досвіду не тільки в певному різновиді, але і дозволить їм досягнути всі форми різних видів художньої діяльності за мірою свого сприйняття.

В педагогічній практиці доцільно використовувати такі перспективні зв'язки між існуючими видами мистецтва:

- спільність тем (тобто того, про що всі види мистецтва розповідають людям: природа, світ, людина, події історії та сучасності);
- зв'язки художніх ідей – принципів відповідей мистецтва на питання життя (наприклад, спільність художніх ідей у творчості композиторів, художників тощо);
- спорідненість художніх образів, у яких проявляються ці ідеї;
- відповідність виражальних засобів (звучання, фарби, інтонації, лінії) у різних видах мистецтва [1].

Основою всіх різновидів мистецької діяльності є, перш за все, художній образ, досягнення якого дає можливість учням не тільки усвідомити зміст твору, а, насамперед, зрозуміти, яким чином відбувається його втілення завдяки використанню різних засобів художньої виразності. Адже відомо, що митці досить часто при створенні художнього образу в певному виді мистецтва, запозичують окремі специфічні прийоми та засоби художньої виразності у суміжних видів мистецтва, що дає змогу викликати потрібні творчі уявлення та асоціації і таким чином розширити виразні можливості твору [2].

Оскільки проблемою інтеграції мистецтв займаються багато дослідників як в Україні, так і за її межами, тому в результаті вивчення їх праць можна стверджувати, що в основі цього процесу лежить стрижнева лінія художньо-творчого розвитку дітей, що має на меті пробудження та збагачення чуттєвої сфери, а також розвиток сенсорних здібностей на рівні просторово-часових закономірностей, характерних певному виду мистецтва, які розкривають різнобічний зміст художнього твору за допомогою специфічних засобів виразності.

Також в процесі художньо-творчих занять повинен домінувати базовий вид мистецтва (музичне, образотворче, театральне, хореографічне) навколо якого на

засадах різноманітних форм роботи потім об'єднуються інші види мистецтва. Тому, визначаючи домінантний вид мистецтва шляхом залучення художньої інтеграції, необхідно обов'язково враховувати вікові особливості учнів.

Таким чином, використовуючи один із означених видів мистецтва як домінантний, за допомогою міжчуттєвої асоціації можна підсилити дію художнього образу і, тим самим, надати можливість учневі в повній мірі розкрити творчі здібності та реалізувати свій потенціал.

Інтеграція мистецтв здійснюється не тільки за вертикаллю (використання різних видів мистецтва в процесі сприйняття), але і за горизонталлю (участь учня в різних видах мистецької діяльності). Таке сумісництво дозволяє створити необхідний емоційний настрій: з одного боку побуджує до творчої діяльності, а з іншого – створює умови для адекватного сприйняття творів мистецтв.

Крім того, використання в навчальному процесі художньої інтеграції дозволяє досягти підвищення рівня мистецьких робіт всіх без виключення учнів, розкрити та розвивати творчі здібності в певних видах художньої діяльності, а також підтримувати інтерес й мотивацію до занять мистецтвом.

Таким чином, завдяки впровадженню інтеграції мистецтв, навчальний процес з різних видів художньо-творчої діяльності сприяють більш глибокому засвоєнню учнями мистецької культури, формуванню в них творчих здібностей, розкриттю обдарованості та творчого потенціалу, а також створює сприятливі умови для їх самореалізації.

Список використаних джерел:

1. Коханко О.Г. Історичні аспекти розвитку інтегрованого підходу в освіті. Науковий вісник НПУ ім. М.П. Драгоманова. Теорія і практика навчання та виховання. 2004. Серія 17. С. 93–100.
2. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія. Київ: Промінь, 2006. 432 с.